

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 24CoP/89/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8722203086
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eliška Har Tzvi
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8722203086.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Elišky Har Tzvi a členov senátu JUDr. Moniky Tobiašovej a JUDr. Antónii Kandravej v právnej veci navrhovateľa S. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom H., H. XXXX/XX proti odporcovi Z. C., nar. X.X.XXXX, bytom H., H. XXXX/XX, t.č. bytom H., U. č. XX, o určenie výživného pre plnoleté dieťa, o odvolaní navrhovateľa a odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Poprad, č.k. 10Pc/37/2022 -79 zo dňa 05.06.2023, takto

rozhodol:

- Potvrďuje rozsudok.
- Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ sa podaným návrhom na začatie konania domáhal určenia vyživovacej povinnosti voči svojmu otcovi.

2. Okresný súd Poprad ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol cit.:

I. Súd zaväzuje odporcu prispievať výživným navrhovateľovi v sume 70,- eur mesačne počnúc dňom 7.11.2022, ktoré výživné je splatné vždy k 20. dňu v mesiaci vopred do rúk navrhovateľa.

II. Dĺžné výživné za obdobie od 7.11.2022 do 31.5.2023 činí sumu 263,70 eur, ktoré zaväzuje odporcu uhradiť navrhovateľovi v dodatočnej lehote 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

III. V prevyšujúcej časti návrh navrhovateľa z a m i e t a.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

3. Súd na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že navrhovateľ je študentom dennej formy vysokoškolského štúdia, má preukázateľné výdavky na štúdiom a v súvislosti s ním, keďže študuje v ČR, dochádza do školy a býva v školskom domove, dospel k záveru, že návrh na určenie výživného je dôvodný. Osoba povinná z výživného, otec navrhovateľa, je invalidný dôchodca, jediným zdrojom jeho príjmu je invalidný dôchodok vo výške 455 Eur mesačne, býva sám v rodičovskom dome. Má zdravotné problémy, je onkologický pacient, jeho schopnosť pracovať a dosahovať príjem je vylúčená. Okrem vyživovacej povinnosti voči navrhovateľovi má ďalšiu vyživovaciu povinnosť voči plnoletému E., ktorý taktiež študuje na vysokej škole. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že nie je v možnostiach a schopnostiach otca dosahovať príjem z dôvodu jeho zdravotného stavu a pri určení výšky výživného vychádzal z jeho invalidného dôchodku ako aj existencie dvoch vyživovacích povinností. Určené výživné predstavuje 18% príjmu odporcu.

4. Proti rozsudku podal odvolanie povinný z výživného. Namietol výšku súdom určeného výživného a poukázal na to, že je osoba s ťažkým zdravotným postihnutím a jediným zdrojom jeho príjmu je invalidný dôchodok.

5. Proti rozsudku podal odvolanie aj navrhovateľ ako osoba oprávnená z výživného. Má za to, že súd neprihliadol na majetkové pomery odporcu, nezohľadnil skutočnosť, že odporca si zobral pôžičku na skleník, nezisťoval, či nie je poberateľom starobného dôchodku.

6. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“), oprávneným subjektom - účastníkom konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d/, g/ CSP) po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 329 ods. 1 CSP), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň, ako sa vyvesil na úradnej tabuli a dospel k záveru, že odvolanie povinného z výživného, ako ani oprávneného z výživného nie je dôvodné.

7. Súd prvej inštancie v rozsudku uviedol skutkový stav, z ktorého vychádzal a z tohto skutkového stavu vychádza aj odvolací súd bez toho, aby tento skutkový stav opätovne uvádzal vo svojom rozhodnutí. Rovnako odvolací súd neopakuje právne závery, ktoré uviedol súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe „Konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzujúcim rozsudkom vytvára ich organickú jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci, rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie“ (uznesenie NS SR sp. Zn. 5Obdo/98/2018 zo dňa 29.1.2020). „Odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane, pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok“ (ÚS SR vo veciach II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08).

8. Zo skutkových zistení súdu prvej inštancie vyplýva, že navrhovateľ je študentom denného štúdia na VŠ. Jeho výdavky sú na internát vo výške 148 Eur mesačne, ďalej má výdavky na stravu, cestovné a v súvislosti so štúdiom, ošatenie, voľnočasové aktivity. Odporca je poberateľom invalidného dôchodku vo výške 455 Eur, za bývanie uhrádza poplatky vo výške 184,80 Eur, platí obedy v Červenom kríži vo výške 84 Eur. Matka navrhovateľa prispieva na jeho výživu sumou 400 Eur mesačne.

9. V konaní vedenom na Okresnom súde Poprade pod sp. zn. 15Pc/36/2022, Krajský súd v Prešove rozsudkom sp. zn. 19 CoP 5/2023 zo dňa 30.11.2023 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie, ktorým súd zaviazal osobu povinnú z výživného povinnosťou prispievať na výživu plnoletého E. sumou 70 Eur mesačne. E., brat navrhovateľa tiež študuje na vysokej škole dennou formou.

10. Zo zisteného skutočného stavu je zrejmé, že výdavky navrhovateľa sú oveľa vyššie ako možnosti a schopnosti odporcu pokryť ich. Kontraindikáciou určenia výživného vo výške požadovanej navrhovateľom je súčasný zdravotný stav otca a jeho príjem. Otec je osobou s ťažkým zdravotným postihnutím, jeho schopnosť pracovať a dosahovať príjem je vzhľadom na jeho zdravotný stav objektívne vylúčená. Okrem toho, že je liečený na onkológii, má diabetes a operované kĺby. Je vlastníkom rodinného domu, v ktorom býva. Okrem toho je spoluvlastníkom bytu spolu s matkou navrhovateľa. Na druhej strane, výška výživného vo výške zákonného minima je neprimerane nízka, vyživovacia povinnosť rodičov k deťom má zo zákona prednosť pred inými výdavkami povinného rodiča. Súdom prvej inštancie určená výška výživného je aj podľa názoru odvolacieho súdu primeraná s ohľadom na príjem povinného z výživného.

11. Navrhovateľ vo svojom odvolaní namieta, že súd nezobral do úvahy majetkové pomery odporcu a to jeho vlastníctvo nehnuteľností. Odporca je vlastníkom rodinného domu, ktorý nadobudol v dedičskom konaní po svojej matke. Podľa vyjadrenia odporcu ide o starší dom, ktorý si vyžaduje množstvo opráv a investícií do údržby. Predmetný rodinný dom predstavuje obydlie odporcu, a preto nie je možné objektívne prihliadať na tento dom ako na majetkové aktívum, ktoré môže byť speňažené a

prostriedky použité na výživu navrhovateľa. Rovnako tak, spoluvlastníctvo k bytu vyplýva z BSM rodičov navrhovateľa, ide o jeho bydlisko, ako aj bydlisko jeho matky a brata.

12. Vychádzajúc zo skutkových okolností prejednávaného prípadu je zrejmé, že plnoletý navrhovateľ sa systematicky pripravuje na budúce povolanie a zvyšuje si svoju kvalifikáciu štúdiom na vysokej škole dennou formou a z toho dôvodu nie je schopný sám sa živiť. V zmysle zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom trvá až do doby, kým nie sú schopné samé sa živiť. Nepochybne je tomu tak aj v prípade navrhovateľa. Odvolací súd považuje ním vyčíslené výdavky na štúdiom za objektívne a nemá dôvod ich spochybňovať. Limitom pre určenie výšky výživného sú však v danom prípade možnosti, schopnosti a majetkové pomery jeho otca ako osoby povinnej z výživného. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie v bode 17. odôvodnenia jeho rozsudku vo vzťahu k ustáleniu oprávnených potrieb navrhovateľa a možností a schopností povinného z výživného.

13. Taktiež sa odvolací súd stotožňuje s ustálením výšky výživného a považuje ju za primeranú, spravodlivú a zohľadňujúcu všetky zákonné kritériá. Odvolací súd dáva do pozornosti skutočnosť, že v prípade, ak v budúcnosti dôjde k zmene pomerov na strane povinného v dôsledku vyplatenia peňažných prostriedkov z BSM, alebo k zmene výšky jeho príjmu, pričom táto zmena bude podstatná, bude to dôvodom na opätovné prehodnotenie výšky výživného (§ 78. ods. 1 Zákona o rodine).

14. Pokiaľ navrhovateľ v konaní namieta, že odporca mu nevyplatil finančné prostriedky, ktoré mu zverila stará matka navrhovateľa s tým, že mu ich má vyplatiť na podporu štúdia, existencia týchto prostriedkov v konaní nebola preukázaná a navrhovateľ okrem tvrdenia v konaní nepredložil žiaden dôkaz, ktorý by toto jeho tvrdenie potvrdzoval. Navyše preukazovanie existencie záväzku odporcu zaplatiť navrhovateľovi túto sumu nie je predmetom konania vo veci určenia výživného. Odvolací súd účastníkom konania pripomína, že by sa mali voči sebe správať v súlade s dobrými mravmi, rešpektovať sa navzájom a plniť si svoje morálne záväzky, ktoré voči sebe majú. Zákon o rodine v § 75, ods.2 zakotvuje možnosť nepriznať výživné, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi.

15. Za daného stavu teda odvolací súd zhŕňa, že odvolacie námietky povinného z výživného ani oprávneného z výživného nie sú dôvodné, rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne, preto ho odvolací súd potvrdil postupom vyplývajúcim z ust. § 387 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP.

16. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 52 CMP v spojení s ust. § 58 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. V preskúmvanej veci odvolací súd súčasne nevzhliadol také okolnosti, ktoré by dôvodili priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov podľa § 55 CMP.

17. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolať musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Podľa § 376 ods. 1 CMP v spojení s § 370 ods. 1 CMP ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená vyživovacia povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).